

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4. Vtrum corpus eius resurrexerit cum cicatricibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

lis post resurrectionem suam apparuit. **A**d secundum dicendum, quod corpus aliquod dicitur esse palpabile, non solum ratione resistentie, sed ratione suae spissitudinis. Ad raram autem & spissum sequuntur graue & leue, calidum & frigidum, & alia huiusmodi contraria, quae sunt principia corruptionis corporum elementarium. Vnde corpus quod est palpabile humano tactu, est naturaliter corruptibile: si autem sit aliquod corpus resistentis tactui, quod non sit dispositum secundum praedictas qualitates, quae sunt propria obiecta tactus humani, sicut est corpus caeleste, tale corpus non potest dici palpabile: corpus autem Christi post resurrectionem uere fuit ex elementis compositum, habens in se tangibiles qualitates, secundum quod requirit natura corporis humani, & ideo naturaliter erat palpabile. Et si nihil aliud habuisset supra corpus humani naturam, fuisset etiam corruptibile: habuit autem aliquod aliud, quod ipsum incorruptibile reddidit, non quidem naturam caelestis corporis, ut quidam dicunt, de quo infra magis inquiretur, sed gloriam redundantem ab anima beata, quia ut Aug. dicit in epistola ad Dioscorum, Tam potest natura Deus fecit animam, ut ex eius plenissima beatitudine, redundet in corpus plenitudo sanitatis, id est, incorruptionis uigor; & id sicut Greg. dicit, ostenditur corpus Christi post resurrectionem fuisse eiusdem naturae, sed alterius gloriae.

A post resurrectionem de Christo maiorem decorem, in quo monstratur, quod ex parte corporis recompensatione eger. Reliqua clara sunt in litera.

B dicuntur quaedam uere, quae non habuit secundum naturam, sed secundum dispensationem, ad certificandum, quod ipsum quod passum est corpus resurrexit, ut cicatrices. Cessante autem causa, cessat effectus. ergo uel quod certificatis discipulis de sua resurrectione cicatrices ulterius non habuerit: sed non conueniebat immutabilitati gloriae quod aliquid assumeret, quod perpetuo in eo non remaneret. ergo uidetur quod non debuerit corpus cum cicatricibus in resurrectione resumere.

SED CONTRA est, quod Dominus dicit Tho. Io. 20. Infer digitum tuum huc, & uide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis.

RESPON. Dicendum, quod conueniens fuit animam Christi in resurrectione corpus cum cicatricibus resumere. Primo quidem, propter gloriam ipsius Christi, dicit enim Beda super * Lucam, quod non ex impotentia curandi, cicatrices seruauit, sed ut in perpetuum uictoriae suae circumferat triumphum. unde & Aug. dicit in 22. de ciuit. Dei, quod fortassis in illo regno in corporibus martyrum uidebimus uulnerum cicatrices, quae pro Christi nomine pertulerunt. non enim deformitas in eis, sed dignitas erit, & quaedam, quamuis in corpore, non corporis, sed uirtutis pulchritudo fulgebit. Secundo, ad confirmandum corda discipulorum circa fidem suae resurrectionis. Tertio, ut patri pro nobis supplicans, quale genus mortis pro homine pertulerit, se ostendat. Quarto, ut sua morte redemptis, quam misericorditer sint adiuti, propositis eiusdem mortis iudiciis, insinuet. Postremo, ut in iudicio quam iuste damnentur, ibidem denuntiet. unde sicut Aug. dicit in lib. 2. de symbolo cap. 8. Sciebat Christus quare cicatrices in suo corpore serualet: sicut enim demonstrauit Thomae non credenti nisi tangeret & uideret, ita etiam inimicis uulnera demonstraturus est sua, ut conuincens eos ueritas dicat. Ecce hominem quem crucifixistis, uidetis uulnera quae infixistis, agnoscitis latus quod pupugistis. quoniam pro uos & propter uos apertum est, nec tamen intrare uoluistis.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod cicatrices illae, quae in corpore Christi permanerunt, non pertinent ad corruptionem vel defectum, sed ad maiorem cumulum gloriae, in quantum sunt quaedam uirtutis insignia, & in illis locis uulnerum, quidam specialis decor apparebit.

AD SECUNDUM Dicendum, quod illa apertura uulnerum, quamuis sit cum quadam solutione continuitatis, totum tamen hoc recompensatur per maiorem decorem gloriae, ut corpus non sit minus integrum, sed magis perfectum: Thomas autem non solum uidit, sed etiam uulnera tetigit, quia, ut dicit Leo Papa, sufficit sibi ad fidem propriam, uidisse quod uiderat, sed nobis operatus est, ut tangeret quem uiderat.

AD TERTIUM Dicendum, quod Christus in suo corpore uoluit cicatrices uulnerum remanere, non solum ad certificandum discipulorum fidem, sed et per alias rationes. Ex quibus apparet, quod semper in eius corpore cicatrices ille remanebunt, quia, ut Aug. dicit ad Consentium, de resurrectione carnis, domini corpus in caelo esse credo, ut erat quando ascendit in caelum. Et Greg. dicit 14. Moral. dicit. Quod si quid in corpore Christi post resurrectionem potuit immutari, contra ueridicam Pauli sententiam, post resurrectionem

AD QUARTUM sic proceditur. Videtur, quod corpus Christi non debuerit cum cicatricibus resurgere. Dicitur enim in 1. ad Cor. 15. quod mortui resurgent incorrupti: sed & cicatrices & uulnera ad quandam corruptionem pertinent & defectum. non ergo fuit conueniens, ut Christus, qui est resurrectionis actor, cum cicatricibus resurgeret.

¶ 2. Praet. Corpus Christi integrum resurrexit, sicut dictum est; sed apertura uulnerum contrariae integritati corporis: quia per eas discontinuatur corpus. non ergo uidetur fuisse conueniens, quod in corpore Christi apertura uulnerum remaneret, etsi remaneret ibi quaedam uulnerum insignia, quae sufficiebant ad aspectum ad quem Thomas credidit, cui dictum est, Quia uidisti me Thoma credidisti.

¶ 3. Praet. Damasc. dicit in 4. lib. quod

Super illud Luc. ostendit eis manus eius. 97. in Luc. & est ultimum. 112. c. 20. in prin. to. 5.

Super illud Luc. ostendit eis manus eius. 97. in Luc. & est ultimum. 112. c. 20. in prin. to. 5.

Aug. epi. 146. paulo. a. pri. to. 2.

Li. 14. mor. c. 31. a. med.

Martinus de doctrina dicitur, quod non conueniens est, ut corpus humani naturam, fuisset etiam corruptibile: habuit autem aliquod aliud, quod ipsum incorruptibile reddidit, non quidem naturam caelestis corporis, ut quidam dicunt, de quo infra magis inquiretur, sed gloriam redundantem ab anima beata, quia ut Aug. dicit in epistola ad Dioscorum, Tam potest natura Deus fecit animam, ut ex eius plenissima beatitudine, redundet in corpus plenitudo sanitatis, id est, incorruptionis uigor; & id sicut Greg. dicit, ostenditur corpus Christi post resurrectionem fuisse eiusdem naturae, sed alterius gloriae.

Beda super Lucam, quod non ex impotentia curandi, cicatrices seruauit, sed ut in perpetuum uictoriae suae circumferat triumphum. unde & Aug. dicit in 22. de ciuit. Dei, quod fortassis in illo regno in corporibus martyrum uidebimus uulnerum cicatrices, quae pro Christi nomine pertulerunt. non enim deformitas in eis, sed dignitas erit, & quaedam, quamuis in corpore, non corporis, sed uirtutis pulchritudo fulgebit.

Titulus, prout conueniens in ecclesia cicatrices Christi intelliguntur, sicut cum foraminibus sumuntur.

In corpore unica est conclusio: Conueniens animam Christi resumere corpus cum cicatricibus. Probatur quinq; rationibus, quae patent in litera.

Ubi a uerte, quod Auctor Augustini. sequens rationem cicatricum Christi non ex parte corporis, sed animae reddit: quoniam non ad pulchritudinem corporis, sed animae spectat. Ve enim in resurrectione ad secundum dicitur, apertura illa uulnerum recompensatur per

ARTICULVS IIII.

Utrum corpus Christi debuerit cum cicatricibus resurgere.

AD QUARTUM sic proceditur. Videtur, quod corpus Christi non debuerit cum cicatricibus resurgere. Dicitur enim in 1. ad Cor. 15. quod mortui resurgent incorrupti: sed & cicatrices & uulnera ad quandam corruptionem pertinent & defectum. non ergo fuit conueniens, ut Christus, qui est resurrectionis actor, cum cicatricibus resurgeret.

¶ 2. Praet. Corpus Christi integrum resurrexit, sicut dictum est; sed apertura uulnerum contrariae integritati corporis: quia per eas discontinuatur corpus. non ergo uidetur fuisse conueniens, quod in corpore Christi apertura uulnerum remaneret, etsi remaneret ibi quaedam uulnerum insignia, quae sufficiebant ad aspectum ad quem Thomas credidit, cui dictum est, Quia uidisti me Thoma credidisti.

¶ 3. Praet. Damasc. dicit in 4. lib. quod

Lib. 4. ca. 19. paulo ante recompensatur per

tionem dominus rediit in mortem, quod quis dicere uel stultus praesumat, nisi qui ueram carnis resurrectionem denegat? Vnde patet quod cicatrices, quas Christus post resurrectionem in suo corpore ostendit, numquam postmodum ab illo corpore sunt remote.

¶ Super quatuordecim articulis primis.

QVAESTIO LV.

De manifestatione resurrectionis, in sex articulis diuisa.

Tritus de manifestatione facta Christi discipulis quare, an talis manifestatio debuerit fieri omnibus publice, sicut publice manifestata est passio.

EINDE considerandum est, de manifestatione resurrectionis Christi.

ET CIRCA hoc quaeruntur sex.

¶ In corpore, primo ponitur una distinctio bimembris, scilicet eorum quae cognoscuntur, quaedam communi lege, quaedam solo gratiae munere sunt cognoscibilia.

¶ Primo, Vtrum Christi resurrectio omnibus manifestari debuerit, an solum quibusdam specialiter personis.

¶ Secundo, Vtrum fuisset conueniens, quod eis uidentibus resurgeret.

¶ Tertio, Vtrum post resurrectionem debuerit cum suis discipulis conuersari.

¶ Quarto, Vtrum fuerit conueniens, quod suis discipulis in aliena effigie appareret.

¶ Quinto, Vtrum resurrectionem suam argumentis manifestare debuerit.

¶ Sexto, de sufficientia illorum argumentorum.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum resurrectio Christi debuerit omnibus manifestari.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod resurrectio Christi debuerit omnibus manifestari. Sicut enim publico peccato debetur poena publica, secundum illud prima ad Timotheum quinto. Peccantes coram omnibus argue, ita merito publico debetur praemium publicum: sed claritas resurrectionis est praemium humilitatis passionis, ut Augustinus dicit super Ioan. Cum ergo passio Christi fuerit omnibus manifestata, eo publice patiente, uidetur quod gloria resurrectionis ipsius omnibus manifestari debuerit.

¶ 2. Praet. Sicut passio Christi ordinatur ad nostram salutem, ita & eius resurrectio, secundum illud Romano quarto. Resurrexit propter iustificationem nostram: sed illud quod ad communem utilitatem pertinet, omnibus debet manifestari. ergo resurrectio Christi omnibus debuit manifestari, & non specialiter quibusdam.

¶ 3. Praet. Illi, quibus manifestata est resurrectio Christi, fuerunt resurrectionis testes: unde dicitur Actuum 4. Quem Deus suscitauit a mortuis, cuius nos testes sumus: hoc autem testimonium m ferebant publice praedicando: quod quidem non conuenit mulieribus, secundum illud 1. ad Corinthios 14. Mulieres in ecclesijs taceant, & 1. ad Timotheum 2. Docere mulieri non per-

mitto, ergo uidetur quod inconuenienter resurrectio Christi manifestata fuerit primo mulieribus, quam omnibus communiter.

SED CONTRA est, quod dicitur Actuum decimo, Quem Deus suscitauit tertia die, & dedit eum manifestum fieri non omni populo, sed testibus praedictis a Deo.

RESPON. Dicendum, quod eorum, quae cognoscuntur, quaedam cognoscuntur communi lege natura, quaedam autem cognoscuntur ex speciali munere gratiae, sicut ea, quae diuinitus reuelantur: quorum quidem, ut Dionysius dicit in libro caelestis hierarchiae. haec est lex diuinitus instituta, ut a Deo immediate superioribus reuelentur, quibus medijs debent deferantur ad inferiores, sicut patet in ordinatione celestium spirituum: ea uero, quae pertinent ad futuram gloriam, communem hominum cognitionem excedunt, secundum illud Isaia 64. Oculus non uidit Deum absque te, quae praeparasti diligentibus te: & ideo eiusmodi ab homine non cognoscuntur, nisi diuinitus reuelata, sicut Apostolus dicit prima ad Corinthios 2. Nobis reuelauit Deus per spiritum suum, quia igitur Christus resurrexit gloriosa resurrectione, ideo eius resurrectio non omni populo manifestata est, sed quibusdam quorum testimonio deferretur in aliorum notitiam.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod passio Christi peracta est in corpore adhuc habente naturam passibilem, quae communi lege nota est omnibus: & ideo passio Christi omni populo immediate manifestari potuit. Resurrectio autem Christi facta est per gloriam patris, ut Apostolus dicit Romano 6. & ideo immediate manifestata est, non omnibus, sed quibusdam, quod autem publice peccantibus poena publica imponitur, intelligendum est de poena praesentis uitae: & similiter publica merita publice premiari oportet, ut alij prouocentur: sed poena & premia futurae uitae non publice omnibus manifestantur, sed specialiter illis, qui ad hoc praedicti sunt a Deo.

AD SECUNDVM dicendum, quod resurrectio Christi sicut est ad communem omnium salutem, ita in notitiam omnium peruenit: non quidem sic, quod immediate omnibus manifestaretur, sed quibusdam, per quorum testimonium deferretur ad omnes.

AD TERTIUM dicendum, quod mulieri non permittitur publice docere in ecclesia: permittitur autem ei priuatum aliquos domestica admonitione instruere. & ideo sicut Ambrosius dicit super Lucam. Ad eos femina mittitur, qui domestici sunt, non autem mittitur ad hoc, quod resurrectionis testimonium ferat ad populum. Ideo autem primo mulieribus apparuit, ut mulier, quae primo nuntium mortis ad hominem detulit, primo etiam uitam resurrectionis Christi in gloria nuntiaret: unde Cyrillus dicit, Femina, quae quondam mortis fuit ministra, uenerandum resurrectionis mysterium prima percipit, & nuntiat: adeptum est igitur femineum genus, & ignominiae abolitionem, & maledictionis repudium. Similiter etiam per hoc ostenditur, quod quantum ad statum gloriae pertinet, nullum detrimentum patitur femineus sexus: sed si maiori charitate seruebunt, maiori etiam gloria ex uisione diuina potentur, eo quod mulieres quae Dominum arctius amauerunt, intantum, ut ab eius sepulchro discipulis etiam recedentibus non recederent, primo uiderunt dominum in gloria resurgentem.

¶ Super

Super q. 36. ar. 2. cor. & op. 3. c. 245. & 1. Cor. 15.

Tract. 104. in Io. circa hinc. 10. 9.

Ca. 4. hinc. 1. dicitur.

D. 98.

Ca. 11. hinc. non me ante meum tom.

Libra. in lo. c. 1. super lud. uadit frater suo. & dicitur.

D. 177.